

- розширення видів діяльності з відповідним нормуванням тимчасових трудовитрат викладача, в т.ч. по здійсненню дистанційного освітнього процесу;

- розвинення механізму фінансового забезпечення функціонування сфери освіти України з прозорою системою стимулювань та обмежень.

Література:

1. Батаев А. В. Анализ мирового рынка дистанционного образования // Молодой ученый. – 2015. – № 20. – С. 205–208.

2. Консолидированный рейтинг вузов Украины [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ru.osvita.ua/vnz/rating/25712/зов_Украины

НАЦІОНАЛЬНІ МОДЕЛІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ СВІТУ

Акімова Л. М., к.е.н., доцент

*Національний університет водного господарства та природокористування
м. Рівне, Україна*

**Акімов О. О., к.держ.упр., доцент,
начальник відділу**

*Національна служба посередництва і примирення
м. Київ, Україна*

Національна економіка як наука показує теоретичні і практичні аспекти системи організації господарського життя людей на конкретній території в межах державних кордонів. Її формування – тривалий процес та проміжок часу. Тому важливо розглянути сучасні підходи, а також праці відомих зарубіжних та вітчизняних економістів минулого і сьогодення щодо сутності національної економіки, концепції її формування і розвитку, ситуацію в Україні. Адже розгляд національної економіки України як економічної системи відкриває можливість переходу від теоретичних узагальнень до практичного вирішення питань визначення параметрів еволюційних зрушень. При моделюванні економічної перспективи нашої держави принципово необхідно опиратися на сучасні наукові розробки з теорії національної економіки, водночас враховуючи вітчизняний досвід, менталітет та наукові напрацювання.

Функціонування національної економіки відбувається у межах стійкої історичної спільноти людей із певними соціальними зв'язками та інформацією, характеризується специфічними етнічними рисами, зумовленими особливостями економічного та культурного розвитку, спільністю території, мови, звичаїв, традицій і побуту. Принциповим завданням функціонування господарського механізму національної економіки варто вважати регулювання розподілу виробничих факторів, яке найкраще задовольняє в першу чергу внутрішні економічні потреби.

Проте зарубіжний досвід свідчить, що макроекономічна динаміка держав, господарські відносини яких побудовані на принципах вільного доступу до виробничих факторів, хоча і відрізняється більш високими параметрами розвитку, також супроводжується негативними, у ряді випадків непередбачуваними, явищами. Необхідність організаційних змін у національних економіках виникає незалежно від ідеології, традицій, політичного ладу і стартового рівня розвитку. Для країн, які демонструють відмінно високі показники економічного зростання, характерне переважно інтенсивне використання наявних в їх розпорядженні ресурсних факторів (енергоносіїв, продукції первинної переробки тощо).

Ресурсна експансія на зовнішніх ринках супроводжується відставанням рівня життя в цих країнах. Зазначене певною мірою відноситься і до країн, котрі мають обмежені власні природні ресурси та порівняно низькі темпи економічного зростання, але здатні до високого конкурентного статусу завдяки наявності на національному рівні сучасних технологій. Національні економіки, що мають високі темпи економічного зростання, постійно трансформують внутрішній організаційний устрій та удосконалюють зовнішні зв'язки. Необхідний інноваційний підхід, при якому зміни і показники стають затребуваними зовнішнім середовищем. Макросистеми, що демонструють найбільш високі показники розвитку, не просто хочуть пристосуватися до змін у зовнішньому середовищі, а й активно впливають на них [1].

Система у своєму розвитку прагне до стабільної досконалості, але на певному етапі, навіть за умови внутрішньої рівноваги, зміни у зовнішньому середовищі чи внутрішні потреби примушують її до продовження розвитку. При цьому подальший розвиток національних економік характеризується високим рівнем складності. Зміни напрямків розвитку національної економіки відбуваються в результаті прийняття рішень на державному рівні. Вибір того чи іншого рішення проходить у структурній складовій макросистеми, якій підпорядковані підсистеми нижчого рівня. Розвиток соціальної сфери залежить від результатів економічної діяльності і визначається державним підходом до розподілу результатів виробництва і науково-технічного прогресу. За умов радикального перегляду стратегії розвитку макроекономічної системи в ряді випадків спостерігаються негативні явища, спричинені відставанням виробничого сектора від політичної надбудови. Крім того, у програмах розвитку рівень і темпи економічного зростання включають у себе параметри кількісного і якісного характеру, які не завжди можна чітко визначити на тривалий період часу. Тому для макроекономічних систем виключно важлива їх здатність до адаптації, яка дає можливість досягти позитивних результатів за недостатньої попередньої інформації щодо змін внутрішніх потреб та впливів зовнішнього оточення [2].

Розгляд національної економіки України як економічної категорії відкриває можливість переходу від теоретичних узагальнень до практичного вирішення питань визначення параметрів еволюційних зрушень і обрання оціночних параметрів її функціонування та основних

принципів державного розвитку. Доцільно розглянути теорії функціонування національної економіки на різних етапах розвитку соціально-економічних систем та їх вивчення закордонними і вітчизняними вченими. У моделі національної економіки, яку дослідили меркантилісти у XIV-XVI ст. у різних країнах Західної Європи за допомогою збирання, описування та часткової класифікації реальних фактів, головним чином з'ясовувались механізми нагромадження багатства у вигляді грошей, формування торговельного балансу, розвитку експортоорієнтованих галузей господарства та державного регулювання. А. Сміт та його послідовники національну економіку розглядають як сукупність окремих індивідуальних господарств, діяльність кожного з яких приносить користь не лише для себе, але й для суспільства. В основу функціонування національної економіки вони поклали принцип невтручання держави у господарські процеси. Майже в один проміжок часу Т. Мальтус, Д. Рікардо, Ж. Б. Сей, згодом Дж. Ст. Міль розробили власні оригінальні теорії національної економіки, прагнучи більш глибоко проаналізувати системні процеси господарського розвитку.

На території тодішньої Російської імперії І. Вернадський у своїх працях відстоював принципи економічного лібералізму, виступав за ліквідацію кріпосного права та індустріалізацію. У XIX ст. формуються і розвиваються соціалістичні ідеї. Викривачами недоліків економічної системи початку і середини XIX ст. виступили А. де Сен-Сімон, Ш. Фур'є, Р. Оуен та інші, які критикували приватну власність, процеси індустріалізації та розробили проекти побудови справедливого суспільства. К. Маркс прагнув дослідити господарські процеси і явища, що відбувались у 1840-1880 рр., створити абстрактну модель тогочасної економічної системи. Головні положення його вчення викладено у фундаментальній 4-томній праці «Капітал». Соціалістичні ідеї в Україні пропагували І. Франко, М. Зібер, Ю. Бачинський та інші [3].

Новаторськими дослідженнями системи господарства країни відзначався відомий український вчений М. Туган-Барановський. У «Принципах політичної економії» він виклав своє бачення моделі економічної системи. М. Туган-Барановський створив власну систему національної економіки, визначивши її найважливіші елементи та обґрунтувавши параметри розвитку. У всесвітньовідомій книзі Дж. М. Кейнса «Загальна теорія зайнятості, процента і грошей» (1936 р.) та інших працях вчений обґрунтував концепцію державного регулювання національної економіки і визначив конкретні напрями втручання держави у господарське життя, які охоплюють грошовий обіг і грошову політику, нагромадження капіталу та інвестування, реалізацію вироблених товарів. У 1950-1960 рр. набуває визнання концепція неокласичного синтезу, обґрунтована П. Самуелсоном, де було запропоновано поряд з макроекономічним використовувати мікроекономічний аналіз. Це зумовлено тим, що в другій половині XX ст. великий вплив на розвиток національних економік мав науково-технічний прогрес, посилювалися процеси глобалізації та ускладнилася система господарських зв'язків між країнами [4].

Таким чином, у формуванні теорії національної економіки брали участь різні покоління мислителів з багатьох країн світу. Українські вчені-економісти також були учасниками процесу створення концепцій національного господарства.

Отже можемо зробити наступні висновки: а). Найбільш важливим завданням функціонування господарського механізму національної економіки необхідно вважати розподіл виробничих факторів, що в першу чергу найкраще задовольняє внутрішні потреби держави. б). Інститути національної економіки – це ключові елементи, механізми упорядкування економічних дій, які становлять основу економічної системи суспільства. в). Потенціал та основні чинники України в цілому, за умови їх ефективного використання і вдосконалення, дозволяють забезпечити оптимальні темпи економічного зростання та підвищення життєвого рівня населення.

Література:

1. Попова В. Національна макросистема як економічна категорія / В. Попова // Науковий вісник Національного аграрного університету. – К. : Національний аграрний університет, 2007. – № 9. – С. 285-291.

2. Петровська О. Сучасна модель економічного розвитку національної економіки / О. Петровська // Економічна теорія. – 2008. – № 1. – С. 30-41.

3. Заблоцький Б. Ф. Національна економіка / Б. Ф. Заблоцький. – Львів : Новий світ-2000, 2009. – 582 с.

4. Гринів Л. С. Національна економіка / Л. С. Гринів, М. В. Кігурчак. – Львів : Магнолія 2006, 2009. – 464 с.

АЛГОРИТМ УПРОВАДЖЕННЯ КОНТРОЛІНГУ В СИСТЕМУ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ

Бандура Д. Ю., аспірант

*Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця
м. Харків, Україна*

У світовій практиці контролінг є невід'ємною складовою менеджменту на туристичних підприємствах. Під час аналізу літератури було виявлено, що лише кілька методів контролінгу мають широке використання у галузі туризму. Важливим аспектами управління у сучасному світі є підвищення контролю за якістю послуг у туристичній дестинації для забезпечення високих стандартів у галуззі.

Контролінг якості базується на проактивному підході та призначений для забезпечення безперервного покращення якості, шляхом використання основних принципів: узгодженість вимог внутрішніх і зовнішніх клієнтів, виконання вимог клієнтів кожний раз після їх отримання, зменшення